

KAPITOLA 3: CEI

„Bude mít jinou zvláštní vlastnost: je-li to můj syn, bude tvrdošijný. Bude mít ještě jinou zvláštní vlastnost: když ponese břemeno, ať velké nebo malé, nebude ho nikdy vidět zepředu ani zezadu. Bude mít jinou zvláštní vlastnost: nikdo nevydrží oheň ani vodu tak dobře jako on.“

Cynyr Ceinfarfog, *Culhwch a Olwen*, MABINOGI

Cei mab Cynyr se narodil na ostrově Prydain ve třetím věku od doby, co ho osídlili lidé, dvanáctý rok vlády emyry Arthura Pendragona. Ovšem svého otce, jenž mu do vínku nadělil proroctví jisté *odolnosti*, jak vůči vůli ostatních, tak vůči vůli vnějších vlivů, nikdy nespáčil. Důvod mu matka nesdělila; možná pro jeho bezpečí, možná z úcty k Cynyrovi, možná z rozkazu emyry, možná ze strachu, možná prostě nevěděla. V každém případě Cei vyrůstal v divočině mimo Caerleon i Celliwig, mimo dosah dvora a dvorských mravů. Děťství a rané mládí strávil v Prydainských lesích na úpatí hor, v izolaci od civilizace jen se zvířaty, lesem a zbytky dávných staveb obrů.

Když mu bylo 12 let, jel okolo rytířů Řádu draka. Tehdy poprvé se Cei dozvěděl o existenci jiných lidí; nedlouho na to se odebral do Caerleonu, hlavního města. Usíloval zde o panošství pro některého ze slavných rytířů, ovšem pro svou tvrdohlavost a nepěstěné mravy příliš nepochodil a nakonec se stal kovářským učněm v Celliwigu.

Jedenáct let strávil v žáru kovárny a naučil se kovat meče i zbroj jako málokdo, a jeho síla rostla a rostla. Až jednoho dne přišel do Celliwigu rytíř, oděný celý v zeleném a velký jako malý dům. V jedné ruce třímал velký a postaru zdobený meč, jaký by běžný smrtelník ztuha zvedl dvěma rukama, a všem přítomným rytířům přednesl výzvu. Kdokoliv že mu může oním mečem zasadit ránu, a za rok a den mu rytíř zasadí právě takovou. Odměnou bude odvážlivci meč.

Žádný z přítomných rytířů výzvu nepřijal; mnoho z nich by nejspíš meč Zeleného rytíře vůbec nezvedlo. Až Cei, stále odhodlaný dokázat rytířům svoji hodnotu, zvedl jeho meč a jedinou ranou ho sťal. Ke zděšení všech však Zelený rytíř vzal do rukou svoji hlavu, zopakoval i druhou část výzvy, a odešel zpátky do hor. „Do roka a do dne!“

A tak byl Cei přijat mezi rytíře a ti obdivovali jeho odvalu. Ovšem Zeleného slova mu stále rezonovala v hlavě; setnout neobrněného obra je jedna věc, ale bojovat s nadpřirozenými silami je věc docela jiná, a obětovat život pro slávu a meč také. Zatvrzelost mu však nedovolovala výzvu vzdát a do hor za Zeleným rytířem nejít.

Ukoval si tedy zbroj a odjel do Caerleonu, zjistit informace o Zeleném a poradit se s emyrem.

V Caerleonu ale lidé už na podobné příběhy skoro zapomněli; při svých toulkách po lese, kde vyrůstal, se s tím co zbylo po obrech setkal více, než většina obyvatel Caerleonu dohromady. V polovině zadaného intervalu posedl Ceie zvláštní vztek, zvláštní zuřivost, jenže v Caerleonském hradě nebylo, jak ji vybit nebo proti komu namířit. A v takovém stavu se Ceiovi zdál následující sen. V něm byl hrad jako v Caerleonu, jenže se rozpadal; král jako Arthur, ale starý a nemohoucí. V jeho síni viselo na čestném místě zvláštní kopí – příliš velké, aby jím běžný člověk dokázal hodit, ale velce krásně vykované a zjevně použité; vedlejší hák na trofejní meč byl prázdný. Před trůnem stál jiný podivný předmět: buď neobvykle široký „kalich“ nebo kratér, nebo kotlík s jednonohým podstavcem. Cei přistoupil a podíval se do toho předmětu a spatřil obraz překrásné dívky ve starobylém šatu. Ovšem obraz se za chvíli rozplynul do podoby postavy v černém, jak provádí nějaký rituál, a chvíli na to se ozvala strašná rána a Cei vzhlédl. Kopí na stěně bylo zlomené a králi se začaly objevovat na těle rány, když v tom sen skončil. Cei se probudil ve své komnatě, celkem zdemolované, a všude po hradě byl povyk a shon. Ne však kvůli Ceiovi; po chvíli ptaní se dozvěděl, že z Prydainu se odlomil kus velký jako průměrná vesnice i s přilehlými poli, naštěstí neobývaný.

Zvláštní vize motivovala Ceie, aby více prozkoumával Caerleonský hrad. A vskutku, nakonec našel v zapadlém sklepení kotlík ze snu – to už se blížil zadaný termín – a v něm obraz jeho samého se zelenou páskou okolo krku. Cei po ní sáhnul – a obraz zmizel a hedvábná zelená páska se mu objevila v ruce.

Ještě než nadešel onen den, vypravil se Cei do hor vyhledat Zeleného rytíře. Našel ho, s hlavou nasazenou, ve stavu jakéhosi spánku nebo hibernace, v jedné z prastarých budov v samém středu Prydainu. Měla skoro kruhový půdorys, kamenné obvodové zdi, hliněný strop porostlý travou a jediný mohutný sloup přímo uprostřed; uvnitř byla prakticky tma. Cei si tedy nasadil zelenou pásku a čekal.

O půlnoci, velice světlé, neboť byl úplněk, přesně rok a den od prvního setkání, se Zelený rytíř probudil, vzal do rukou svůj meč, viděl Ceie stojícího klidně před sebou – a máchl.

Cei měl zvláštní vlastnost: devět dní a devět nocí vydržel beze spánku. Ránu Ceiova meče nemohl lékař vyléčiti. Cei byl znamenitý člověk; když se mu zlíbilo, byl tak vysoký jako nejvyšší strom v lese. Měl jinou zvláštní vlastnost: i za největšího deště to, co držel v ruce, bylo suché na dlaň nad jeho rukou a dlaň pod ní, tak veliký byl jeho žár. A když jeho druhům bylo nejvíce zima, zapaloval jim oheň svým vlastním žářem.

Culhwch a Olwen, MABINOGI

Ceiovi se zdálo o panně z vize v kotlíku. Když se Cei probral, byla opět tma. Všechno ho bolelo a chvíli trvalo, než se zvedl zpátky na nohy. Zapálil si louči a rozhlédl se okolo sebe.

Kus od něj ležel Zelený rytíř, přibodnutý mečem k zemi, už mírně v rozkladu. Cei šel a zabral za meč – přeci jen, měla to být odměna, a Zelený rytíř už ho zjevně nevyužije. Zabral poprvé, meč nepovolil. Zabral podruhé a meč se mírně zachvěl. Zabral potřetí – a meč povolil, i s kusem skály... Ale měla to být jeho odměna, a nějaká skála ho jen tak nezastaví. Poté si Cei vzpomněl, co se dělo předtím, a sáhl si na krk. Zelená páska tam stále byla, ale když se podíval na svoje prsty, byl na nich tenký proužek krve...

Zpátky v Caerleonu mezitím uběhl celý rok a nikdo nepředpokládal, že se Cei ještě vrátí. Tomu ale stále ležela na srdci záhadná kráska, a tak znovu vyhledal onen kotlík. Tentokrát v něm ovšem nebyl obraz krásné dívky, ale hůl z neznámého materiálu a jakási skříňka se sklíčkem zasazeným do zdobného bronzového kovu s jednou bílou a pár dalšími střelkami a obyčejně vypadající brašna. Zklamán, Cei si ony předměty vzal, a šel dál. Jenže když procházel podivně kruhovou branou, která stála na konci místnosti s kotlíkem, najednou zjistil, že je někde úplně jinde...